

Fa'alapotopotoga Fa'avae Tau Fatuga'o O
Samoa

LIPOTI FA'ALETASAGA
IULAI 2015 – IUNI 2016

GOVERNMENT OF SAMOA

P.O. Box 2268
Government Building
Apia, Samoa.
Email: healthminister@health.gov.ws

Private Telephone: (0685) 25352
Office: (0685) 21212 Ext. 361
(0685) 23786 / 23621
Fax No.: (0685) 25057.

OFFICE OF THE MINISTER OF HEALTH

Ofisa o le Minisita o le Soifua Maloloina, Iunivesite Faafoma'i o le Oceania, Falema'i Faaitumalo ma Komiti Tumama a Tina,
Minisita Lagolago o Taui o Faalavelave Fa'afuase'i.- Taitaifono Faalapopototoga Faavae Tau Fatugao a Samoa

2 Novema 2016

Afioga i le Fofoga o le Fono
Fono Aoao a Samoa
MULINU'U

Afioga e,

E tusa ai ma Aiaiga Fa'avae Vaega 9 puipui (3) o le Fa'alapotopotoga Fa'avae Tau Fatuga'o 2005, e ia te au le ava tele e tu'uina atu ai le Lipoti Fa'ale-tausaga a le Fa'alapotopotoga Fa'avae Tau Fatuga'o a Samoa mo le tausaga o Iulai 2015 ia Iuni 2016.

O le Tofamamao a le Fa'alapotopotoga o lo'o iai i le taimi nei o le **"Maoa'e o le Auaunaga mo le Fa'aititia, ma le togafitia o tagata e maua i Ma'i tau fatuga'o"**.

O galuega fa'avae e ausia ai lenei Tofamamao; **"la galulue gauai i le fa'aititia o le fa'atupulaia o gasegase tau fatuga'o, atoa ai ma le tu'uina atu o se auaunaga sili mo le togafitia o tagata ua maua i gasegase tau fatuga'o"**.

O lo'o aofia atu i totonu o lenei Lipoti Fa'ale-tausaga galuega fa'atino a le Fa'alapotopotoga mo le piliota Iulai 2015 - Iuni 2016 fa'apea ai ma fa'amatalaga o tupe ua ma'ea su'eina ma fa'amonina e le Su'etusi Sili ae le gata i lea o se vaaiga i le lumanai a le Fa'alapotopotoga.

Tuitama Dr. Leao Talalelei Tuitama

Minisita mo le Soifua Maloloina ma le Fa'alapotopotoga Fa'avae Tau Fatuga'o a Samoa

Fa'asologa o Mataupu

LIPOTI A LE TA'ITA'IFONO	1
LIPOTI A LE PULE SILI	3
GALUEGA FA'ATINO.....	4
I. AUAUNAGA AUTU.....	4
II. FA'AMATALAGA TAU TUPE.....	4
III. O LE FA'AOGAINA O TUPE A LE FA'ALAPOTOPOTOGA O LO'O ATAGIA I LE:.....	5
IV. FAIGAUO FA'APA'AGA MA SU'ESU'EGA FA'AFOMA'I	7
V. VAAIGA I LE LUMANA'I.....	8
FAAMATALAGA O TUPE	9 - 26

LIPOTI A LE TA'ITA'IFONO

E ui ona sa fa'ato'a ou tauaveina lenei tofiga ile masina o Iuni 2016, e ia te a'u le fiafiaga tele e tu'uina atu ai se lipoti o galuega fa'atino a le Fa'alapotopotoga, NKFS, mo le tausaga fa'aletupe, 1 Iulai 2015 – 30 Iuni 2016.

O matafaioi nei o lo'o galue ai le Fa'alapotopotoga:

- Le faatinoina o le Fa'amamaina o le toto i se auala lelei mo tagata nu'u a Samoa ae faapena foi ma tagata asiasi mai fafo o Samoa ua fa'aletonu fatuga'o,
- Le faatinoina o ni auala mo puipuiga lona lua mo tagata ua fa'aletonu fatuga'o,
- Aga'i i galuega tau ile fa'alauiloaina o ma'i tau fatuga'o ma le fesoasoani i le fa'aitiitia o le mafuaaga o ma'i tau fatuga'o.

Fa'amamāina o le Toto

Ua atagia mai i fuainumera fa'amauiina a le Fa'alapotopotoga le fa'atupulaia pea o le fuainumera o i latou e mo'omia le auaunaga fa'amamā toto i le lumana'i. Mai se su'esu'ega na fa'atautaia e le vasega o tamaiti aoga fa'afoma'i NUS ma le Fa'alapotopotoga, e mai le 1,093 o tagata na fa'atino iai su'esu'ega, e 11.5 pasene o lea aofa'i ua maua i ma'i tau fatuga'o.

Ua atagia mai foi i lea su'esu'ega le vāvālalata o ia ma'i tau fatuga'o ma fa'ama'i lē pipisi. O su'esu'ega a le Matagaluega o le Soifua Malōlōina i le 2002 na iloa ai le fa'atupulaia o fa'amai lē pipisi ma o le a fa'atupulaia foi la ma ma'i tau fatuga'o.

O le taimi nei e pau le auala lea e ofaina ai le fa'amamāina o le toto o le fa'aogaina lea o masini fa'amamā toto mo fatuga'o. Ae o le a taga'i pea le Fa'alapotopotoga i nisi auala mo le lumana'i.

Auala o Puipuiga Lona Lua

O lo'o taumafai pea le NKFS e tulei auala e taofi ai le sosolo o ma'i tau fatuga'o ma o lo'o fa'atino lea tulaga e ala atu i ana galuega tau siaki fa'asoifua malōlōina i Aso Tofi ma Aso Faraile e fa'atino ai:

1. Le fa'alauiloaina atu lea i gasegase le mo'omia ona ola soifua malōlōina,
2. Va'aia lea o gasegase ua a'afia fatuga'o ia aua nei o'o atu i se tulaga ogaoga,
3. Fa'asauni lea o le gasegase mo le masini fa'amama toto.

O le a fa'aauau pea lea auaunaga ma o lo'o vaai foi le Fa'alapotopotoga i se auaunaga e mafai ona feavea'i (mobile) ina ia mafai ona o'o atu i tagata ua a'afia i ma'i tau fatuga'o ae le'o mafai ona vaai le foma'i. Ua amata foi ona fa'atino le galuega e tausi lelei ai gasegase e le'o mafai ona fa'atinoina le fa'amamāina o le toto i masini fa'apea i latou e le mana'o i lea auaunaga.

Auala o Puipuiga Muamua

O lo'o galulue malosi pea le Fa'alapotopotoga i le taumafai e tete'e atu i fa'ama'i lē pipisi e ala i ana siaki fa'asoifua malōlōina. O le lelei o lenei polokalame o le fa'atautaia ai lea o fa'atalanoaga a foma'i ma tagata taito'atasi aua le silafia o le tulaga ua iai le soifua.

O le a vaai foi le Fa'alapotopotoga ini auala e fa'aleleia ai le auaunaga i le tu'itu'i pea ia i latou ua amata ona a'afia i fa'ama'i lē pipisi. O le fa'amoemoega ina ia fa'aauau ai pea le polokalame ole PEN Fa'asamoa a le Matagaluega ole Soifua Malōlōina aua le unaia malosī o lea tulaga.

Fale ole Fa'alapotopotoga

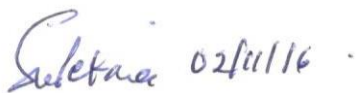
O le tulaga o le Falema'i Fa'amamā Toto i Moto'otua ua fa'asolo lava ina lē talafeagai ma lelei atoatoa mo le fa'atinoina o galuega a le Fa'alapotopotoga. O le fale tuai na fausia lea mo isi fuafuaga a le Malo ae le'i fa'apitoa mo auaunaga fa'amamā toto ma o lea la ua taga'i iai le Komiti Fa'afae mo le fa'aleleia o le Falema'i.

Fa'afetai Fa'apitoa

E fia fa'ailoa se fa'afetai fa'apitoa mo i latou lea ana le aunoa ma le latou fesoasoani e le mafai ona fa'atino le galuega:

1. Le Afioga i le Minisita o le Soifua Malōlōina, Afioga Tuitama Dr Talalelei Tuitama mo lana ta'itaina i le Vaega o le Soifua Malōlōina i lona aotelega aemaise le Fa'alapotopotoga Tau Fatuga'o
2. Le Susuga i le Ta'ita'ifono ole Komiti Fa'afae, Dr Monalisa Punivalu lea sa ta'ita'i i le tausaga ua mavae atu
3. Foma'i fa'apitoa tau fatuga'o, Dr David Voss mo lana auaunaga faifaiepa
4. Le Orchid mai Ausetalia ma le latou auaunaga e ala mai ia Dr John Bingley, Sala'ilua Naseri Cotter ma ta'otoga latou te fa'atino mo gasegase fatuga'o e aunoa ma se totogi
5. A tatou foma'i iinei ia Dr Tafuna'i ma Dr Gidlow mo le auaunaga mo tatou gasegase i Upolu ma Savai'i
6. Dr Tafuna'i ma lana vasega mai le NUS mo le fesoasoani i polokalame o siaki fa'asoifua malōlōina ma su'esu'ega fa'afoma'i e fa'atino lava i totonu o le Falema'i Fa'amamā Toto
7. Le Auaunaga Fa'asoifua Malōlōina mo le ofaina mai ole tauau e galulue fa'atasi ai pea,
8. Fa'apea le Pulega ma le Auaigaluega mo galuega uma o lenei tausaga.

Fa'amālo ma fa'afetai, fa'afetai tele lava.

Papali'i Dr. Sam Petaia
Ta'ita'ifono ole Komiti Fa'afae

LIPOTI A LE PULE SILI

Ua mautinoa le fa'atauaina tele o le auaunaga fa'amamā toto i galuega tau togafitiga a foma'i a le Auaunaga Fa'asoifua Maloloina. E ui ina taua, a e tatau pea ona feutana'i le NKFS ma le NHS ona ua tele se a'afiaga o lenei auaunaga i le NKFS.

Ua mautinoa, pe a fua i fa'amaumauga, e fa'asolo ina si'itia pea le mo'omia o le auaunaga fa'amamā toto. O lea si'itiaga e lē mo na'o tagata o lo'o i Samoa, ae fa'apea fo'i tagata mai fafo aemaise le tautua a le NHS.

I lea itu, o lea ua galulue nei le NKFS ma tama ma teine aoga fa'afoma'i a le lunivesite Aoao o Samoa, e fa'atino ni su'esu'ega taua e tau iloa moni ai le tulaga o lo'o aga'i iai gasegase tau fatuga'o, ina ia fuafua ai ni la'asaga talafeagai e foia ai lea fa'afitauli.

O le ala fo'i lea ua fa'amamafa ai e le Komiti Fa'afoe le fa'alauteleina o galuega tau ile puipuiga a le NKFS mo leisi 3 tausaga. O le tulaga fo'i ua fa'atino ai se faiga fa'apa'aga a le NKFS ma le lunivesite a Canberra ma le Projects Abroad ina fa'alautele le malamalama aemaise ai o tusitusiga ma fa'amatalaga i meata'umafa ma lona a'afi'aga ile soifua maloloina mo tagata Samoa.

I tulaga tau tupe, o le fesuia'iga o le fa'amaumauina o oloa mo togafitiga, ua fesoasoani tele lea ile fa'asa'oina o tulaga i tusi a le Fa'alapotopotoga.

O le tulaga tau ile lape o feso'otaiga ile va o Fa'alapotopotoga ma Matagaluega a le Malo i tofiga mo Komiti Fa'afoe, ua ala ai ona fa'atino galuega a le NKFS i masina e tele o lenei tausaga fa'aletupe e aunoa ma ni fonotaga a le Komiti Fa'afoe. Sa fa'atoa fa'asa'o lea vaega ile amataga o le 2016, na fa'aauau ai seia tofia le Komiti Fa'afoe fou ia Iuni o le 2016.

E ui i lea, ae sa mafai lava ona faagasolo galuega a le Fa'alapotopotoga e pei ona folasia mai i fa'aaiuga a le Kapeneta mai lea taimi i lea taimi. E ia te a'u le fa'atuatuga tele o le a fa'aauau pea le fa'alautele atili o galuega fai a le NKFS i lalo o le ta'ita'iga a le Komiti Fa'afoe fou o lo'o iai nei.

Mulipola Lose
(Pule Sili)

GALUEGA FA'ATINO

I. AUAUNAGA AUTU

1. Tu'uina atu o le auaunaga fa'amamā toto,
2. Tu'uina atu o fa'amatalaga tau i fatuga'o ma gasegase tau fatuga'o, ma
3. Fa'aitiitia o le fa'atupulaia o gasegase tau fatuga'o.

O le auaunaga fa'amamā toto o lo'o tu'uina atu mo gasegase i Upolu ma Savaii, e autova'a mai iai mo le tolu aso ile vaiaso, e 5 itula ile aso, aua le fa'amamāina o le toto e ala i masini.

E avanoa fo'i lenei auaunaga mo tagata tafafao mai i Samoa, aemaise ai fo'i togafitiga fa'apitoa lē tumau pe a mo'omia e gasegase o lo'o togafitia i le Auaunaga Fa'asoifua Maloloina (NHS).

O galuega fa'alauiloa ma galuega tau i le puipuiga a le Fa'alapotopotoga o lo'o fa'atinoina fa'apenei;

1. Su'esu'ega fa'asoifua malōlōina, tu'uina atu o fautuaga ma togafitiga, ma le tulituliloaina o ia gasegase po o usitaia fautuaga;
2. Asiasiga ma fa'alauiloa i a'oga ma fa'alapotopotoga;
3. Togafitiga ma a'oa'oga mo tagata ua lata ina mo'omia le fa'amamāina ole toto e ala i masini;

Ona o tulaga tau i tupe maua atoa ai ma le lē fia fa'atino o galuega o lo'o fa'atino e isi itutino o le soifua malōlōina, o lea ua fa'amamāfa ai galuega tau i puipuiga a le Fa'alapotopotoga i tagata ua fa'aletonu fatuga'o.

II. FA'AMATALAGA TAU TUPE

2.1 Fa'amauiina o Oloa mo Togafitiga

Ona o fautuaga mai i Su'etusi, o lea ua suia ai le fa'amauiina o oloa mo togafitiga, ua avea ma aseta, a e lē i lalo o Tupe Fa'aalu e pei sa sau a'i. O lea suiga e tele sana a'afiaga i tusi a le Fa'alapotopotoga e pei o le T400,176.00 se tupe fa'asili o lo'o fa'amauiina mo le tausaga 2015/2016, pe a fua i le tupe pau e T2.5miliona mo le tausaga 2014/2015.

2.2 Tupe Maua

O le fa'asiliga tele o tupe maua mo lenei tausaga, tusa ma le T500,000, sa mafua mai i le T483,145 sa fa'aopoopo ai foai mai le Malo pe a fua i le foa'i o le tausaga 2014/2015. O le pau o tupe maua mai meaalofa sa mafai ona tauaveina ona o le si'itaga o tupe maua mai totogi o togafitiga ma tului maua mai i teuga tupe.

2.3 Tupe Fa'aalu

E tusa ma le T400,000 sa fa'aitiitia ai tupe fa'aalu masani pe a fua i tupe fa'aalu o le tausaga 2014/2015. O le si'itaga iloga sa fa'amauiina lea ile vaega o Totogi mo Tagata Faigaluega lea sa fa'aaluina ai le T118,448, aua fa'amanuiaga mo i latou ua ausia le 10 tausaga o le latou auaunaga i le Fa'alapotopotoga, e tusa ai ma faiga fa'avae a le Malo.

2.4 Oloa Totino a le Fa'alapotopotoga

O le suiga tele i le tau aofa'i o aseta a le Fa'alapotopotoga e afua mai i le suiga o le fa'amauiina o oloa mo togafitiga.

III. O LE FA'AOGAINA O TUPE A LE FA'ALAPOTOPOTOGA O LO'O ATAGIA I LE

3.1 Tu'uina atu o le Auaunaga Fa'amamā Toto

E tusa ma le 103 gasegase tumau sa o'o atu iai lenei auaunaga i totonu o le tausaga fa'aletupe. Mai lea aofa'iga, e 18 gasegase fou, a e 16 ua maliliu. O le 18 o gasegase fou, o se fa'aitiitiga tele lea pe a fa'atusa i le 40 gasegase fou sa amata fa'amamā toto i le tausaga fa'aletupe 2014/2015.

E le gata i lea, ae sa tu'uina atu fo'i le auaunaga i le 101 tagata asiasi mai fafo, ma le 10 gasegase tigaina a le NHS. O lo'o fa'atupula'ia pea le mo'omia o le auaunaga a le Fa'alapotopotoga ona o le to'atele o tagata Samoa ua fia asiasi mai ona o lea ua iai lenei auaunaga i Samoa.

O le fa'amamāina o toto o gasegase tigaina a le NHS o se la'asaga taua tele lea mo galuega tau togafitiga a le Vaega mo Gasegase Tigaina (ICU), a le NHS. O lea faiga ua si'itia ai le avanoa e foia ai se gasegase ona ua fa'aopoopo le taimi e saili lelei ai e foma'i ia fa'afitauli tonu, atoa ai ma le fōfō talafeagai mo lea fa'afitauli.

E na o le auaunaga fa'amamā toto e ala i masini (haemodialysis), o lo'o mafai ona fa'atino e le Fa'alapotopotoga i le taimi nei.

3.2 Auaunaga Fa'alauiloa ma Puipuiga

3.2.1 Sa'ili'iliga Fa'afomai ma le Tu'uina Atu o Fautuaga

E 1,081 le aofa'i o le mamalu ole atunu'u sa faia iai su'esu'ega fa'afoma'i i totonu o lenei tausaga fa'aletupe. O nei sailiiliga o le la'asaga muamua lea i le tau sailia o tagata ua amata afaina fatuga'o, ma vave o'o atu iai se fesoasoani e tau fa'amuta ai le o'o atu ise tulaga ua le mafai ona fa'atino ana tiute.

O su'esu'ega fa'asoifua malōlōina a le Fa'alapotopotoga e tatala mo tagata uma, ae le na o tagata e tele le avanoa e fa'aleagaina ai fatuga'o. O tagata ua maua e tele se avanoa e maua ai i fa'ama'i le pipisi, e tu'uina atu iai togafitiga ma fautuaga ina ia toe tau foia ai ia fa'afitauli.

E fa'amamafa i le vaiaso fa'apitoa mo fatuga'o ia Mati o tausaga ta'itasi ia galuega tau fa'alauiloa a le Fa'alapotopotoga. E fa'aauau pea ia galuega fa'alauiloa pe a o'o atu galuega tau su'esu'ega fa'alēsoifua maloloina i pisinisi ma fa'alapotopotoga tumaoti.

3.2.2 Auaunaga mo Tagata ua Lata ina Fa'amama Toto

Mo lenei tausaga fa'aletupe, e 359 i latou o lo'o togafitia i vaiaso ta'itasi, i aso Tofi ma aso Faraile i lenei polokalame fa'apitoa.

E fa'apitoa lenei auaunaga mo tagata ua lata ina mo'omia le fa'amamāina o le toto. O le auga o lenei auaunaga ina ia tuai lea ona o'o ise tulaga e mo'omia ai le masini fa'amamā toto. E le gata

fo'i i lea, a e sauniuni ai foi gasegase mo le suiga o le olaga pe a amata fa'amamā le toto e ala i masini. O lo'o taumafai foi le Fa'alapotopotoga mo le a'otauina lea o gasegase po'o nisi o lona aiga e fa'atino lava e latou le galuega fa'amamā toto.

3.3 Tu'uina Atu o le Auaunaga Fa'amamā Toto

O le fa'atinoina o le fa'amamāina o le toto e ala i masini, o se galuega e fa'atinoina e tausī soifua. O lea e fa'afetaia ai le lagolago a le Matagaluega o Tupe fa'apea le Kapeneta i le fa'amaonia o le tulaga o le Fa'auluuluga o le Vaega mo Mataupu Tau Fatuga'o, e fa'apitoa mo se Tausi Soifua.

O le mo'omia o Foma'i Fa'apitoa mo Fatuga'o atoa ai ma Foma'i Fauautua e pei ona iai nei, ona o (1) Galuega tau ile puipuiga o fatuga'o, (2) Tomai e fuafuaina ai togafitiga ma le tu'uina atu o vailaau ma fualaau ma (3) O le tele o gasegase o lo'o fa'amama toto e tele ma ogaoga nisi ma'i ole tino o lo'o maua ai.

3.4 Foma'i Fa'apitoa tau Fatuga'o

O lo'o fa'aauau pea ona manuia le Fa'alapotopotoga ona o le fesoasoani taua o lo'o fa'atino e le susuga **Dr David Voss** aua a tatou gasegase tau fatuga'o. O lo'o fa'aogaina fo'i Dr Voss mo le a'otauina o tama ma teine aoga fa'afoma'i i taimi e malaga mai ai. O foma'i faufautua fa'apitoa o Dr Malama Tafuna'i mo Upolu, ma Dr Nola Gidlow mo Savaii, o lo'o fa'aauau pea le galuega tau i le puipuiga ma le va'ava'aia o gasegase fa'amamā toto.

O Dr Tafuna'i fo'i o lo'o ta'ita'iina le a'otauina o tama ma teine aoga fa'afoma'i a le Lunivesite Aoao a Samoa. E a'afia le Fa'alapotopotoga i ta'amilosaga a tamaiti aoga lea e a'oa'oina ai tulaga muamua tau i le puipuiga ma le vaa'ia lelei o gasegase e a'afia i fa'ama'i lē pipisi e aofia ai ma gasegase tau fatuga'o.

O tamaiti aoga tausaga 6 e o'o i totonu ole falema'i fa'amamā toto ina ia a'oa'o ai le;

- Vaa'ia lelei o gasegase o lo'o fa'amamā toto ae a'afia i gasegase e pei o le suka, toto mauuluga, gugu ma le tino puta tele;
- Vaega taua mo le fa'atalanoaina ma le iloiloina o fa'afitauli a gasegase;
- Tulaga tau galulue fa'atasi;
- Tomai tau i le a'oa'oina o tama ma teine aoga fa'afoma'i ma le fa'atausi Soifua;
- A'oa'oga i mataupu tau i fatuga'o pe a malaga Dr Voss;
- Vaa'ia lelei o gasegase mo ta'otoga ma le ma'ea ai o ta'otoga e ala i le galulue fa'atasi ma foma'i fa'apitoa a le Orchid;
- Vaega taua mo le su'esu'ega fa'asoifua maloloina, le aoina o fa'amatalaga, le iloiloina o fuainumera ma fa'amatalaga ma le tu'uina o ia fa'amatalaga i ni lipoti tusitusia, e ala lea i le latou auai i galuega tau su'esu'ega e fa'atino e le NKFS;
- Itu tau i gaulega mo gasegase ua muta taumafaiga mo se togafitiga fa'afomai;

O tamaiti ao'ga tausaga 4 e i totonu o galuega tau ile puipuiga a le NKFS ma e a'oa'oina iai;

- Fa'atinoina o su'esu'ega fa'asoifua maloloina ma lona taua aemaise ai le fa'amaopopoina o fa'amatalaga;
- Le a'oa'oina o le va tapuia o foma'i ma le gasegase ma le taua o le silasila i le tagata atoa ae le na ole gasegase ole tino o lo'o a'afia ai so'o se tagata;

- A'oa'oina metotia ese'ese e momoli atu ai fa'amatalaga e ala i le puipuiga ma le soifua malolōina, aemaise ai le tomā e iloa ai, ma le tomā e foia ai gasegase e afua ai le fa'alētonu o fatuga'o;
- Galulue fa'atasi ma le Women in Business i se poloketi e aga'i i nu'u ma afioaga i totonu o Samoa ma ia fesaosoani ai i le Fa'alapotopotoga i le fa'atinoina o ana polokalame fa'alesoifua-maloloina.

E aga'i atu le 7 vaiaso (mo le au tausaga 6), i le 12 vaiaso, (mo le au tausaga 4), e fa'atasi mai ai tamaiti ao'ga i le NKFS ma galulue fa'atasi ma tausī soifua a le NKFS i lalo o le ta'ita'iga a Dr. Tafuna'i.

IV. FAIGAUO FA'APA'AGA MA SU'ESU'EGA FA'AFOMA'I

4.1 Fa'apa'aga ma le lunivesite o Otago

O lenei faiga pa'aga sa amatalia ia Mati o le tausaga 2015, e ala lea i le susuga Polōfesa Rob Walker. O Prof. Walker o se foma'i fa'apitoa tau fatuga'o ua lauiloa i lea matatā ile lalolagi atoa ma e lagolago malosi o ia i le a'oa'oina a fanau o le Pasefika i Saute e o'o atu i le lunivesite o Otago.

O le vaega taua o lenei faiga pa'aga, ole fa'aleleia atili lea o galuega tau su'esu'ega a le NKFS, ina ia faigofie ai ona iloa le tulaga tonu o lo'o iai gasegase tau fatuga'o, o ana a'afiaga, o mafuaga o nei gasegase ina ia lelei ona fuafua ai polokalame mo ni fofō talafeagai.

4.2 Taotoga mo le Fesuia'i o Fatuga'o

Talu ai le fa'atupulaia o tagata talavou ua mo'omia le fa'amamāina o le toto, 30 – 50 tausaga ole soifua, o lea ua silasila ai le NKFS i le talafeagai o nei ta'otoga. O le talavou o tagata, o le umi fo'i lea ona mo'omia le auaunaga fa'amamā toto ma e tatau i le NKFS ona sa'ilia nisi auala mo a tatou tagata. O se iuga o nei su'esu'ega, e ala ile talafeagai atoa ai me le tau e fa'atupe ai, e tatau ona maua ile tausaga o i lumana'i nei.

4.3 Fuafuaga mo le Vave Silafia o Fa'afitauli a Gasegase

Sa fa'atino e le NKFS se faiga fou ia Aperila o le tausaga nei, ina ia vave silafia ai fa'afitauli tau i le soifua malolōina ua a'afia ai gasegase fa'amamā toto. O lea faiga o lo'o fa'aaogaina fo'i e le NHS, aemaise lava mo gasegase ua a'afia tele i manuaga ole tino ua faigata ona togafitia (sepsis).

E ui ina o lo'o iai fa'afitauli i lona fa'atinoina i le taimi nei, ae o lo'o taumafai malosi pea aua se taunu'uga lelei.

4.4 Vaega o le Orchid mai Ausetalia

O le vaega o le Orchid mai Ausetalia, ua tolu latou malaga fa'apitoa mo Samoa, ma o lo'o tu'u fa'atasia e le tamaiti'i tausī soifua, Sala'ilua Naseri Cotter i lalo o le ta'ita'iga a Dr John Bingley, sa mafai ona malaga fa'alua, ae fa'aopoopo ai ma le malaga ta'itasi mai o Dr Peter Hansen ma Dr Juanita Muller ia Ianuari ma fa'atino taotoga mo gasegase e 41, i totonu o lenei tausaga fa'aletupe.

O se fa'amanuiaga tele ma e taua lenei auaunaga ona e leai ni foma'i fa'apitoa fa'apenei i totonu o Samoa. O le fa'atupega o le malaga mai fa'apea tupe fa'aalu mo faletalimalo i Samoa e fa'atino uma lava e lenei fa'alapotopotoga mai ana sailiga tupe i totonu o Ausetalia.

V. VAAIGA I LE LUMANA'I

O le a fa'atuputupulaia le fuainumera o gasegase fatuga'o i le lumana'i pe a fa'atusa i le maualuga o le numera o i latou ua amata tapena mo le o'o atu i le masini ma le fa'atupulaia pea o i latou ua a'afia i fa'amai lē pipisi.

E talitonu le Fa'alapotopotoga i le aogā o Galuega tau le Puipuiga ma o lea e fa'atino ai a latou siaki fa'alefoma'i mo i latou ua a'afia fatuga'o ae le gata i lea o a latou su'esu'ega fa'afoma'i fa'atasi ma isi vaega o le tino o le Soifua Malōlōina mo le mamalu lautele o le atun'uu. O le lelei o lenei polokalame o le a iai sona a'afiaga lelei mo le isi 10 tausaga i le fa'aititia lea o le fuainumera o ō tatou tagata e a'afia o latou fatuga'o ma mo'omia lea auaunaga i le lumana'i.

Mo le tali atu la i le fa'atulupaia o le numera o gasegase, e mana'omia ai se falema'i tele aua le fa'atinoina o le auaunaga. Ona o le ese'ese o fale o lo'o fa'aaogā i le taimi nei, o le ala foi lea o le tele o tausī soifua e mana'omia mo sifi ta'itasi. O le isi auala o lo'o vaai iai le Fa'alapotopotoga o le fa'aogaina lea o tausī soifua fa'amauiina (enrolled) e fa'atino le galuega o le tuiina lea o nila (needling) i gasegase e fa'aititia ai le mo'omia o tausī soifua ua resitara.

O le tausaga fa'aletupe lenei sa vaa'ia ai le to'atele mai o tagata talavou e fa'amamā toto ma o le a umi foi se taimi e mo'omia ai e i latou le auaunaga fa'amamā toto ma a'afia ai Fa'alapotopotoga. O lea ua amata ona su'esu'e e le Fa'alapotopotoga ni auala e vaai ai i le fesuaiga o fatuga'o (transplant) aua nai tagata talavaou ina ia mafai ona toe fa'atino mea e masani ai. O lea ua fa'agasolo sa'iliga i lea vaega e ono faataatia ai e le Fa'alapotopotoga se polokalame mo le fesuaiga o fatuga'o (transplant) ma o se avanoa e ono fa'aaoga e tagata ua a'afia fatuga'o i Samoa.

FAALAPOTOPOTOGA FAAVAE TAU FATUGAO O SAMOA

FAAMATALAGA O TUPE

MO LE TAUSAGA FAAIUINA 30 IUNI 2016

FA'ALAPOTOPOTOGA FA'AVAE TAU FATUGA'O O SAMOA

FAAMATALAGA O TUPE

30 IUNI 2016

MATAUPU	Itulau
Faamaoniga a Faatonu Sili	11
Lipoti a le Ofisa Suetusi	12
Faamatalaga o Mea Totino ma Aitalafu	13
Faamatalaga o Tupe Maua ma Tupe Faaalu	14
Faamatalaga o Fesuaiga i Tupe Faavae	15
Faamatalaga o Tupe Fetafea'i	16
Faamatalaga faaopoopo i tala o tupe	17 - 26

**FAALAPOTOPOTOGA FAABAE TAU FATUGAO O SAMOA
FAAMAONIGA A FAATONU SILI
MO LE TAUSAGA FAAIUINA 30 IUNI 2016**

Matou te faamaonia o faamatalaga o tupe ua tuuina atu mo le Faalapotopotoga Faavae Tau Fatugao o Samoa e aofia ai Faamatalaga o Mea Totino ma Aitalafu, Faamatalaga o Tupe Maua ma Tupe Faaalu, Faamatalaga o Fesuiaga i Tupe Faavae, Faamatalaga o Tupe Fetafea'i ma faamatalaga faaopoopo i tala o tupe mo le tausaga faaiuina 30 Iuni 2016:

- a) ua tuuina mai se vaaiga e moni ma talafeagai mo vaega e fitoi tonu ai; ma
- b) sa sauniaina e tusa ai ma Aiaiga Faava-o Malo i le Faalauiloaina o Tala o Tupe; ma
- c) mulimulitaia le Tulafono o Pulega o Tupe a le Malo 2001 e tusa ai ma tulaga po o mataupu o faamatalaga o tupe faia i lalo o le Tulafono o Faalapotopotoga a le Malo (Faatinoga o Galuega ma le Mafai ona Tali Atu) 2001.

Matou te le silafia ni vaega e ono suia ai ni mataupu ua aofia i totonu o faamatalaga o tupe e ono taufaasese pe le sa'o.

Matou te faamaonia o faamatalaga o tupe ina ia faalauiloa i le aso ...25/10/2016... e fai ma sui o le fono o faatonu a le Faalapotopotoga Faavae Tau Fatugao o Samoa.

Sainia

Tuu'u Amaramo Sialaoa

Sainia

Rev. Mautofu Fuimaono

FAATONU

Faalapotopotoga Faavae Tau Fatugao o Samoa
Apia, Samoa

25/10/2016

FAATONU

Faalapotopotoga Faavae Tau Fatugao o Samoa
Apia, Samoa

25/10/16

Telephone: 27751
Fax: 24167
Email: info@audit.gov.ws
Website: www.audit.gov.ws

P.O Box 13
APIA, SAMOA

Please address all correspondences
to the Controller and Auditor General

AUDIT OFFICE

LIPOTI A LE OFISA SUETUSI

FONO FAATONU – FAALAPOTOPOTOGA FAABAE TAU FATUGA'O O SAMOA

Ua mae'a ona matou su'eina faamatalaga tau tupe o lo'o faapipi'i faatasi atu a le Faalapotopotoga Faavae Tau Fatuga'o o Samoa, e aofia ai Faamatalaga o Tulaga Tau Tupe e pei ona iai i le aso 30 Iuni 2016, ma Faamatalaga o Tupe Maua ma Tupe Faafuaga, Faamatalaga o Fesuia'iga o Tupe Faavae, ma Faamatalaga o Tupe Fetafeaa'i, mo le tausaga lea na faai'uina ai, ma se otootoga o faiga faavae iloga faatausi tusi ma isi faailo faamalamalama o iai. O le Ofisa Tausi Tusi o Isitolo Leota, Tausi Tusi Aloa'ia Faalaua'itele, na fesoasoani i lenei su'ega o tusi.

Matafaioi Mo Faamatalaga Tau Tupe

O le Pulega ma le Fono Faatonu, e ia te i latou le matafaioi mo le saunia ma le tu'uina aloaia mai o nei faamatalaga tau tupe ina ia tusa ai ma Aiaiga Faavae o malo i le Faalauiloina o Tala Faaletupe ma faapea ai Faamatalaga manaomia e le Tulafono o le Pulega o Tupe 2001, Tulafono o Faalapotopotoga a le Malo (Faatinoga o Galuega ma le Mafai ona Tali Atu) 2001, ma le Tulafono o le Faalapotopotoga Faavae Tau Fatuga'o o Samoa 2005. O lenei matafaioi e aofia ai le fuafuaina, le faatinoina, ma le faaauuina o pulega faalotoifale talafeagai ma le saunia ma le tuuina aloaia mai o faamatalaga tau tupe e faapea ua saoloto mai sese matuia, pe ono mafua mai le sasi poo amio pi'opi'o; le filifilia ma le faaogaina o Faiga Faavae Faatausi tusi ua talafetaui; ma le faiga o tala-faatatau faatausi tusi e talafeagai ma le tulaga ua iai.

Matafaioi a le Suetusi

O la matou matafaioi, o le fa'aalia lea o se manatu i luga o nei faamatalaga tau tupe e faavae i luga o la matou su'ega. Sa faagasolo le matou su'ega e tusa ai ma Aiaiga Faasu'etusi Fa'avae o malo. O na Aiaiga e manaomia ai matou ina ia tausisia manaoga faasu'etusi, ma fuafua ma faatino le su'ega ina ia maua ai se mautinoa talafeagai e faapea ai o faamatalaga tau tupe ua sa'o mai ini faamatalaga sese matuia.

O se su'ega fo'i e aofia ai auala faatino ina ia maua ai ni mau faasuetusi e faatatau i aofaiga ma folasaga i totonu o faamatalaga tau tupe. O auala na filifilia e fua lava i le faamasinoga a le Suetusi lava ia, e aofia ai le iloiloaina o fa'afitauli tau faamatalaga sese matuia, pe mafua mai i ni amio pi'opi'o po'o ni sasi. I le faiga o ia iloiloaina tau faafitauli, e aiaia e le Suetusi puipuiga faalotoifale talafeagai a le Faalapotopotoga, i le saunia ma le tuuina tonu mai o faamatalaga tau tupe i le tulaga e fuafua ai auala faasu'etusi talafetaui ma le tulaga o iai, peitai e le mo se faamoemoe e faaalia ai se manatu i le saogalemu o ia puipuiga faalotoifale a le Faalapotopotoga. O se suega fo'i, e aofia ai le lauliliuina o le talafetaui o faiga faavae faatausi tusi o loo faaogaina, ma le talafeagai ai o tala faatatau faatausi tusi o faia e le Pulega ma le Fono Faatonu, atoa ai ma le lauliliuina o le faataatiaga i le aotetele o faamatalaga tau tupe.

Matou te talitonu e faapea, o mau faasu'etusi ua matou aoina, ua lava lea ma talafetaui e lagolago ai le faavae o lo matou manatu.

Manatu

I lo matou manatu, ua tuuina mai e faamatalaga tau tupe se vaaiga e tonu ma talafeagai i le tulaga tau tupe a le Faalapotopotoga Faavae Tau Fatuga'o o Samoa, e pei ona iai i le aso 30 Iuni 2016, ma ana faatinoga faaletupe, suiga i tupe fa'avae ma ana tupe fetafeaa'i mo le tausaga na faai'uina ai e tusa ai ma Aiaiga Faavae o malo i le Faalauiloina o Lipoti Faaletupe, ma faapea ai faamatalaga manaomia e le Tulafono o le Pulega o Tupe 2001, Tulafono o Faalapotopotoga a le Malo (Faatinoga o Galuega ma le Mafai ona Tali Atu) 2001 ma le Tulafono o le Faalapotopotoga Faavae Tau Fatuga'o o Samoa 2005.

Sa fa'amae'a la matou galuega i le Aso 25 Oketopa 2016 ma o lo matou manatu fa'asu'etusi o lo'o fa'avae mai i lea aso.

Apia, Samoa
31 Oketopa 2016

C. Afele
Fuimaono Papali'i C.G. Afele
PULE MA SUETUSI SILI

**FAALAPOTOPOTOGA FAAVAE TAU FATUGAO O SAMOA
FAAMATALAGA O MEA TOTINO MA AITALAFU
E PEI ONA I AI I LE ASO 30 IUNI 2016**

		FESUIA'IGA	
		30 IUNI	30 IUNI
		2016	2015
		\$	\$
Faamatalaga			
TUPE FAAVAE			
Tupe saofaga mai le Malo o Samoa	3	1,183,885	1,183,885
Faaopoopoga o tupe faasili i le faaiuga o le tausaga		2,428,615	2,028,439
		3,612,500	3,212,324
Faaalia mai:			
ISI MEATOTINO			
Tupe i faletupe ma tupe galue	4	611,705	317,286
Tupe teu faavaitaimi	5	74,787	72,253
Isi tupe e lei totogi maia	6	11,890	3,490
Tupe e lei maua mai	7	901	99,123
Oloa mo Togafitiga	2(h) & 8	1,279,845	766,907
		1,979,129	1,259,059
Toese: ISI AITALAFU			
Aitalafu	9	133,740	113,479
Faaagaga mo aso livi	2(v) & 10	84,421	54,132
Lafoga e lei totogiina		17,365	9,383
Faamanuiaga mo le lumanai	2(l) & 11	-	22,296
		235,525	199,290
TUPE FAAVAE GALUE		1,743,604	1,059,769
Faaopoopo: MEATOTINO TUMAU			
Meatotino Tumau	12	1,868,897	2,152,555
ESEESEGA O MEA TOTINO MA AITALAFU		3,612,500	3,212,324

O faamatalaga o loo faapipiina atu e faamanino atili ai vaega o lena Faamatalaga o Mea Totino ma Aitalafu.

**FAALAPOTOPOTOGA FAAVAE TAU FATUGAO O SAMOA
FAAMATALAGA O TUPE MAUA MA TUPE FAAALU
MO LE TAUSAGA FAAIUINA 30 IUNI 2016**

		FESUIA'IGA	
		30 IUNI	30 IUNI
		2016	2015
		\$	\$
Faamatalaga			
TUPE MAUA			
Tupe foa'i mai le Malo o Samoa	2(g)	6,186,904	5,703,759
Tupe maua mai foa'i		35,856	74,652
Tupe maua mai pili o gasegase	13	227,395	173,390
Tupe maua mai foa'i a aufaigaluega lautele		5,535	5,671
Foa'i e auala mai meatotino tumau	2(l)	22,296	29,294
Tului mai paleni o tupe i faletupe		15,459	5,228
Tului mai tupe teu faavaitaimi		2,558	679
Tupe faasili mai le faatauina atu o aseta		-	-
Isi tupe maua		1,218	392
		6,497,221	5,993,065
TUPE FA'AALU			
Tau o Oka mo togafitiga ua fa'aaogaina	19	2,742,775	4,754,506
Faaitiitia le aoga o meatotino	12	488,838	514,612
Totogi o le aufaigaluega	14	1,770,048	1,684,589
Alauni		126,394	284,122
Eletise		293,201	379,571
Isi oka		38,888	44,820
Suavai		62,567	46,973
Sueina o tusi		35,098	35,098
Sueina o tusi - maualalo le aitalafu i le 2013/2014		-	1,852
Tupe faaalu mo le fono a faatonu	15	65,776	77,524
Tupe faaalu i faafesootaiga		51,924	47,780
Faufautua faapitoa		-	49,082
Aitalafu ono le maua mai		3,545	1,060
Faagaioiga o taavale afi		57,329	54,365
Femalagaiga		58,164	65,821
Tupe faaalu i le ofisa	16	302,499	418,576
		6,097,045	8,460,351
Faasiliga mai tupe maua ma tupe faaalu		400,176	(2,467,285)

O faamatalaga o loo faapipiina atu e faamanino atili ai vaega o lenei Faamatalaga o Tupe Maua ma Tupe Faaalu.

**FAALAPOTOPOTOGA FAABAE TAU FATUGAO O SAMOA
FAAMATALAGA O FESUIAIGA I TUPE FAABAE
MO LE TAUSAGA FAAIUINA 30 IUNI 2016**

		Saofaga mai le Malo o Samoa \$	Fesuia'iga Faaopoopoga o Tupe Faasili \$	Aofaiga \$
	Faamatalaga			
2015				
Paleni ia 1 Iulai 2014	19	1,183,885	4,495,724	5,679,609
Faasiliga o tupe faaalu i luga o tupe maua		-	(2,467,285)	(2,467,285)
Paleni ia 30 Iuni 2015		1,183,885	2,028,439	3,212,324
2016				
Paleni ia 1 Iulai 2015		1,183,885	2,028,439	3,212,324
Faasiliga o tupe faaalu i luga o tupe maua		-	400,176	400,176
Paleni ia 30 Iuni 2016		1,183,885	2,428,615	3,612,500

O faamatalaga o loo faapipiina atu e faamanino atili ai vaega o lena Faamatalaga o Fesuiaga i Tupe Faavae.

FAALAPOTOPOTOGA FAABAE TAU FATUGAO O SAMOA
FAAMATALAGA O TUPE FETAFAE'I
MO LE TAUSAGA FAAIUINA 30 IUNI 2016

	30 IUNI 2016 \$	30 IUNI 2015 \$
Faamatalaga		
FAAGASOLOGA O TUPE MAUA MAI GALUEGA FAI		
Tupe foa'i mai le Malo o Samoa	6,285,140	5,605,523
Tupe maua mai le lautele o tagata	277,073	286,599
Tupe faaalu mo le faagaioiga ma le afaigaluega	(6,062,614)	(6,072,814)
<i>Paleni o tupe maua mai galuega fai</i>	18 499,599	(180,692)
FAAGASOLOGA O TUPE MAUA MAI TUPETEU FAAFAIGALUEGA		
Tului mai tupe teu faavaitaimi	2,534	21,923
Tupe maua mai le faatauina atu o aseta	-	-
Tupe faaalu i le faatauina mai o aseta	(205,180)	(9,458)
<i>Paleni o tupe maua mai tupeteu faafaigaluega</i>	(202,646)	12,465
(TOESEGA)/FAAOPOOPOGA O TUPE FAASILII	296,954	(168,227)
Paleni o tupe i le amataga o le tausaga	389,538	557,765
PALENI O TUPE I LE FAAIUGA O LE TAUSAGA	686,492	389,538
Faaalia mai:		
Paleni o tupe i faletupe - Faletupe BSP #2000733242	611,665	317,246
Tupe galue	40	40
Tupe teu faavaitaimi - Faletupe National Bank Samoa	74,787	72,253
	686,492	389,538

O faamatalaga o loo faapipiina atu e faamanino atili ai vaega o lenei Faamatalaga o Tupe Fetafae'i.

**FAALAPOTOPOTOGA FAABAE TAU FATUGAO O SAMOA
FAAMATALAGA FAAPOPO I TALA O TUPE
MO LE TAUSAGA FAAIUINA 30 IUNI 2016**

1. FA'AMATALAGA O LE FA'ALAPOTOPOTOGA

O le Faalapotopotoga Faavae Tau Fatugao o Samoa sa faavaeina i lalo o le Tulafono o le Faalapotopotoga Faavae Tau Fatugao o Samoa 2005. Sa amatalia le faalapotopotoga i le aso 1 Iulai 2005. O ona tiute maumaututu e aofia ai le tuuina atu o le tautua lelei ma manaoga tau fatugao mo gasegase i Samoa e auala mai lea i le fesoasoani a le Malo o Samoa ma isi paaga eseese. O le tele o tupe maua a le faalapotopotoga o loo auala mai lea i tupe foa'i mai le Malo o Samoa, faapea tupe maua mai foa'i, suegatupe ma tupe maua mai pili o gasegase.

2. OTOOTOGA O FAIGA FAABAE FAATAUSITUSI FAAPITOA

Tuuina atu i lalo se otootoga o faiga faavae faatausitusi faapitoa ua faaaogaina e le Faalapotopotoga i le sauniga o faamatalaga o tala o tupe.

a) Faamatalaga e tusa ma taiala

O nei faamatalaga o tala o tupe ua saunia e tusa ma taiala o le:

- Aiaiga Faa-va-o-malo i le Faalauiloina o Tala Faaletupe (IFRS) na tuuina mai e le Komiti Faatonu o Aiaiga Faa-va-o-malo Faatausitusi (IASB).

- E tusa ai ma le vaega 91 o le Tulafono o Pulega o Tupe a le Malo 2001 (PFMA), o le Faalapotopotoga Faavae Tau Fatugao o Samoa o se Faalapotopotoga a le Malo, ma e manaomia le mulimulitaia o tulaga uma o le Tulafono o Faalapotopotoga a le Malo (Faatinoga o Galuega ma le Mafai ona Tali Atu) 2001.

e) Fua faatatau o tau o oloa.

O faamatalaga o tala o tupe ua saunia i luga o tau muamua o oloa. O le tapenaga o tala o tupe e tusa lea ma Aiaiga Faa-va-o-malo i le Faalauiloina o Tala Faaletupe (IFRS), e manaomia ai le pulega e faia ni fua faatatau o faaiuga faatausitusi ma fuainumera e aafia ai le aofaiga faamauiina o aseta, aitalafu, tupe maua ma tupe faaalu. O fuafuaga tutupu e ono eseese mai i fua faatatau o fuainumera. O fua faatatau o fuainumera ma faaiuga e faaaauaiina pea le iloiloaina. E iloiloaina fua faatatau o fuainumera faatausitusi faamauiina i le piriota e fai ai le iloiloiga pe afai o le iloiloiga e aafia ai le piriota lea ma piriota i le lumanai.

i) Tupe po o le tala faaaogaina

O faamatalaga o tala o tupe ua fua faatatauina e faaaogaina ai le tupe po o le tala Samoa, ma e leai ni faaopoopoga poo ni toese.

o) Faaauaiina le Auaunaga

O faamatalaga o tala o tupe ua saunia i luga o le fua faatatau ma le talitonuga o le a faaauiina le auaunaga a le Faalapotopotoga mo le lumanai ma e leai se fuafuaga e faaleaogaina ni vaega tele o ana mea totino po o auaunaga. Ae peitai, e faamoemoe lava i le fa'auaiina pea ona maua o foa'i mai le Malo o Samoa.

u) Fua faatatau o faaiuga faatausitusi ma fuainumera

O le tapenaga o tala o tupe e manaomia ai le pulega e faia ni fua faatatau o faaiuga faatausitusi ma fuainumera e aafia ai le aofaiga faamauiina o aseta, aitalafu, tupe maua ma tupe faaalu.

O fuafuaga tutupu e ono eseese mai ia fua faatatau o fuainumera. O fua faatatau o fuainumera ma faaiuga e iloiloaina faaauiina. E iloiloaina fua faatatau o fuainumera faatausitusi faamauiina i le piriota e fai ai le iloiloiga pe afai o le iloiloiga e aafia ai le piriota lea ma piriota i le lumanai.

**FAALAPOTOPOTOGA FAAVAE TAU FATUGAO O SAMOA
FAAMATALAGA FAAOPOOPO I TALA O TUPE
MO LE TAUSAGA FAAIUINA 30 IUNI 2016**

2. OTOOTOGA O FAIGA FAAVAE FAATAUSITUSI FAAPITOA (Faaauauina)

f) Fefaatauaiga e faaaoga ai tupe a isi atunuu

O fefaatauaiga ua faia i tupe a isi atunuu ua faaliliuina i le tala Samoa e tusa ai ma fua faatatau o tupe faaliliu o aso na faatino ai nei fefaatauaiga. O tupe e lei totogiina mai ma aitalafu o loo faapea ona faamauina i tupe a isi atunuu, ua faaliliuina i tala Samoa i le faaaogaina ai o fua faatatau o tupe faaliliu i le aso o le faaiuga o le tausaga faaletupe. O eseese e afua mai fefaatauaiga o tupe faaliliu e faailoa i totonu o le Faamatalaga o Tupe Maua ma Tupe Faaalu.

g) Tupe Maua

O tupe foa'i mai le Malo o Samoa e fuafua mo le lagolagoina ma le faatupega o galuega a le Faalapopotoga e faamauina i tupe maua i le vaitaimi tonu o loo maua mai ai.

O isi tupe e lei totogi maia, e 30 aso le umi, ua faamauina i aofaiga talafeagai toesea ai ni faaagaga mo tupe ono le maua mai. O le aoina o aitalafu e iloiloina i le faaiuga o le tausaga faaletupe. O faaagaga mo tupe ono le maua mai ua faia pe a mautinoa se aitalafu e ono le toe totogi maia.

l) Faamanuiaga mo le lumanai

O tupe foa'i po o fesoasoani tauaao tauala mai meatotino tumau ua faamauina i le tausaga e maua mai ai faapea le faamauina o faamanuiaga mo le lumanai mai le tau aofaiga o nei meatotino tumau. O le fua o tau e faaitiitia ai faamanuiaga mo le lumanai e tutusa ma le fua o tau e faaitiitia ai meatotino tumau e pei ona iai i lalo o le Meatotino Tumau (vaega (n)). Foa'i e auala mai meatotino tumau ua faamauina i faamatalaga o tupe e faaaogaina ai le metotia mo faamanuiaga mo le lumanai lea e faatulagaina ai tupe maua i se auala seia oo lava ina uma le aoga o meatotino tumau.

m) Tinoitupe

O tinoitupe ua faamauina i le faamatalaga o mea totino ma aitalafu e aofia ai tupe i faletupe ma tupe galue faapea ma tupe teu faavaitaimi.

n) Meatotino Tumau

O meatotino tumau ua faamauina i tau toesea ai faaopoopoga tau faaitiitia ma isi faaopoopoga faaitiitiga o aseta. O tau faaitiitiga ua faamauina ina ia faasoaina atu le tau o aseta toesea ai o latou tau faaitiitia seia uma lo latou aoga, e faaaogaina ai le metotia faaitiitia faiga tuusao.

O fua o tau ma metotia nei o loo faapea ona faatulaga ai le faaitiitia o le aoga o meatotino tumau:-

Aseta	Fua o tau/Metotia
Taavale afi	20% faiga tuusao
Meafaigaluega ofisa	20% faiga tuusao
Meafaigaluega falemai	20% & 33.33% faiga tuusao
Masini/isi meafaigaluega	20% & 5% faiga tuusao
Totoga tumau fale	20% faiga tuusao
Masini faakomipiuta	20% faiga tuusao
Fale	5% faiga tuusao
Afi eletise	33.33% faiga tuusao

**FAALAPOTOPOTOGA FAABAE TAU FATUGAO O SAMOA
FAAMATALAGA FAAPOPO I TALA O TUPE
MO LE TAUSAGA FAAIUINA 30 IUNI 2016**

2. OTOOTOGA O FAIGA FAABAE FAATAUSITUSI FAAPITOA (Faaauuina)

p) Lafoga o tupe maua

E pei ona faaalai mai le Tulafono mo Lafoga o Tupe Maua 2012, o le Faalapotopotoga ua faavae faapitoa mo faiga faamanuiaga, ma o lea, o tupe maua a le Faalapotopotoga e le aafia i lafoga o tupe maua pei ona tuuina mai le vaega 10 o le Tulafono Faalapotopotoga Faavae Tau Fatugao o Samoa 2005.

s) Lafoga faapopo i tau o oloa ma auaunaga (VAGST)

O le Faalapotopotoga e le failaina ni lafoga faapopo i tau o oloa ma auaunaga. Ona o lea mafuaaga, o aofaiga uma o loo faamauiina i le Faamatalaga o tupe maua ma tupe faaalu, ua aafia ai ma le lafoga faapopo i tau o oloa ma auaunaga, faapea ai ma isi tupe e lei totogi maia ma aitalafu o loo faapea ona faamauiina e aafia ai ma lafoga faapopo i tau o oloa ma auaunaga (fuafua lava i le alagatau).

t) Faatusatusaga ma tausaga ua tuanai

E fuafua i le alagatau, e iai ni paleni o tausaga ua mavae ua toe suia ina ia mafai ona fai ni faatusatusaga talafeagai ma paleni o le tausaga nei.

v) Faamanuiaga a tagata faigaluega

(i) Totogi, livi faaletausaga ma livi mo aso ma'i

O tupe faaagaga mo faamanuiaga a tagata faigaluega i totogi, livi faaletausaga, livi mo aso ma'i, ma isi faamanuiaga a tagata faigaluega (fuafuaina e totogi i totonu o le sefululua masina), ua tauaveina i aofaiga atoatoa, ma faamauiina i aofaiga e fuafua e totogi ai i le faaiuga o le tausaga.

O tupe faaagaga mo isi faamanuiaga a tagata faigaluega, e fuafua e le totogiina i totonu o le sefululua masina mai le faaiuga o le tausaga, ua tauaveina mo le afaigaluega uma i tau talafeagi mo faamanuiaga mo le lumanai e fuafua e totogiina.

ii.) Saofaga i le SNPF

E iai saofaga a le Faalapotopotoga i le Faaputugatupe mo le Lumanai Manuia o Tagata Samoa (SNPF), ma o ia saofaga e o gatasi ma tulafono a Samoa, ma e leai seisi faiga faavae e ese mai le totogiina o ia saofaga. O ia tupe saofaga ua faamauiina i le Faamatalaga o tupe maua ma tupe faaalu.

h) Oloa mo Togafitiga

O oloa mo togafitiga e le fuafuaina e toe faatauina atu, ae mo le fa'aaogaina po'o feaveaina aua le faatinoina o lana auaunaga, ma ua faamauiina i le tau na fa'atau mai ai, faapea fesuaiga talafeagai pe afai ua le o lelei oloa. O le tau o le lelei o oloa e fa'alagolago i luga o le tau ua fa'aleaogaina. Afai ae maua fua ni oloa, o le a fa'amauiina i le tau maualalo o tau na faatau mai ai ma le tau ua fuafuaina e faatau atu ai. O le tau o Oloa mo Togafitiga e aafia ai foi tupe faaalu mo tiute faapea pili mo le tilivaina o oka.

k) Fesuaiga i faiga fa'avae fa'atausitusi

Ua fa'amamaluina nei le faiga fa'avae fa'atausitusi, ina ia mafai ona fa'alauiloa le paleni o Oloa mo Togafitiga o lo'o fa'aaogaina i le fa'atinoina o lana auaunaga. Fa'amatalaga numera 19 o lo'o fa'amanino atili ai lea tulaga.

**FAALAPOTOPOTOGA FAAVAE TAU FATUGAO O SAMOA
FAAMATALAGA FAAOPOPO I TALA O TUPE
MO LE TAUSAGA FAAIUINA 30 IUNI 2016**

	30 IUNI 2016 \$	30 IUNI 2015 \$
3. TUPE SAOFAGA MAI LE MALO O SAMOA		
E \$1,183,885 le saofaga o le Malo o Samoa sa faapea ona faatupeina ai le faavaeina o le Falemai Faamamatoto i Samoa mai lona amataga.		
O aseta faavae nei sa faapea ona faatupeina:		
Meafaigaluega falemai pei ona iai i le MOU	389,872	389,872
Meafaigaluega ofisa	10,483	10,483
Masini/isi mea faigaluega	6,720	6,720
Afi eletise	30,000	30,000
Fale	746,810	746,810
	1,183,885	1,183,885
4. TUPE I FALETUPE MA TUPE GALUE		
Paleni o tupe i faletupe - Faletupe BSP #2000733242	611,665	317,246
Tupe galue	40	40
	611,705	317,286
5. TUPE TEU FAAVAITAIMI		
Faletupe - National Bank Samoa (NBS)	74,787	72,253
Faletupe - Samoa Commercial Bank (SCB)	-	-
	74,787	72,253
<i>Tuutuuga:</i>		
<i>Faletupe</i>	<i>Numera</i>	<i>Piriota</i>
NBS	102953	12 masina
	<i>Aso Faaiuina</i>	<i>Tului</i>
	24/3/17	3.50%
	74,787	72,253
	74,787	72,253
6. ISI TUPE E LEI TOTOGI MAIA		
Pili o gasegase aumau i Samoa	18,175	6,230
Toese faaagaga mo aitalafu ono le maua mai (silasila faamatalaga vaega 17)	(6,285)	(2,740)
	11,890	3,490
7. TUPE E LEI MAUA MAI		
Tului mai tupe teu faavaitaimi	703	679
Tupe maua mai foa'i a aufaigaluega lautele	199	209
Tupe foa'i mai le Malo - Tala Faatatau Faaopopo Muamua o le Tupe 2014/2015		70,000
Tupe foa'i mai le Malo - Tala Faatatau Faaopopo Lona Lua o le Tupe 2014/2015		28,236
	901	99,123
8. OLOA MO TOGAFITIGA		FESUIA'IGA
	30 IUNI	30 IUNI
	2016	2015
	\$	\$
Paleni o oloa mo togafitiga	1,279,845	766,907
	1,279,845	766,907

FAALAPOTOPOTOGA FAAVAE TAU FATUGAO O SAMOA
FAAMATALAGA FAAOPOOPO I TALA O TUPE
MO LE TAUSAGA FAAIUINA 30 IUNI 2016

	30 IUNI 2016 \$	30 IUNI 2015 \$
9. AITALAFU		
Ofisa Suetusi	2,300	2,300
Isitolo Leota Public Accountants	21,298	32,798
Faalapotopotoga Malosiaga Faaletise	17,396	305
Digicel	1,842	2,300
Bluesky SamoaTel	7,597	700
National Health Services	500	-
Pulega o le Suavai (SWA)	5,000	4,873
Progressive Insurance	2,784	-
SSAB	945	-
Samatic Co. Ltd	2,689	-
Lucia's Catering	960	-
Computer Services Ltd	-	1,490
Tisaan Graphics Design	-	405
Matagaluega o Tupe Maua (MOR)	-	13,159
EBOS Ltd	-	3,640
Fresenius Ltd	1,817	-
Dr Malama Tafuna'i	12,600	-
Samoa Institute of Directors	2,000	7,000
Totogi o aufaigaluega	54,012	44,573
	133,740	113,543
10. FAAAGAGA MO ASO LIVI		
Faaagaga mo aso livi faaletausagea	36,828	32,080
Faaagaga o livi mo aso ma'i	24,750	22,052
Faaagaga o livi mo tausaga e tele o le tautua ua ausia	22,842	-
	84,421	54,132
11. FAAMANUIAGA MO LE LUMANAI		
Foa'i mai le Malo o Initia (3 masini faamamatoto)	-	22,296
	-	22,296

O Mati 2008, sa foa'i mai e le Malo o Initia ni masini faamamatoto e 3 mo le falemai faamamatoto e tusa lona tau ma le SAT\$146,460 (NZD\$72,000). O Oketopa 2008, sa foa'i mai ai e le Malo o Italia ni masini faamamatoto e 3 mo le falemai faamamatoto e tusa ma le SAT\$139,839 (NZD\$80,100) ona tau. O Iuni 2009, sa foa'i mai ai e le Malo o Initia ni masini faamama suavai e 6 mo le falemai faamamatoto e tusa ma le SAT\$105,208.87 (NZD\$65,029.60) ona tau. O Aperila 2011, na foaiina mai ai ni isi 3 masini faamamatoto mai le Malo o Initia e tusa ma le SAT\$146,471.66 ona tau (NZD\$80,120.00).

FAALAPOTOPOTOGA FA AVAE TAU FATUGAO O SAMOA
FAAMATALAGA FA APOPO I TALA O TUPE
MO LE TAUSAGA FA AIUNA 30 IUNI 2016

12. MEATOTINO TUMAU

30 IUNI 2016	Taavale afi \$	Meafaigaluega ofisa \$	Meafaigaluega falemai \$	Masini/isi meafaigaluega \$	Totoga tumau fale \$	Masini faakomipiuta \$	Afi eletise \$	Fale \$	AOFAIGA \$
TAU FA AVAE									
Paleni ia 1 Iulai 2015	214,000	301,886	2,442,053	127,753	169,644	11,122	88,261	2,235,491	5,590,209
Faaopoopoga	80,000	23,122	97,598	-	4,460	-	-	-	205,180
Toesea									
Paleni ia 30 Iuni 2016	294,000	325,008	2,539,651	127,753	174,104	11,122	88,261	2,235,491	5,795,389
FAAPUTU FA AITIITIA									
Paleni ia 1 Iulai 2015	158,023	246,443	1,794,472	101,447	128,574	7,909	88,261	912,525	3,437,654
Faaitiitia	18,333	28,054	292,633	17,717	19,555	1,176	-	111,368	488,838
Toesea									
Paleni ia 30 Iuni 2016	176,356	274,497	2,087,105	119,164	148,129	9,086	88,261	1,023,893	3,926,492
TAU FA AITIITIA									
30 IUNI 2016	117,644	50,511	452,545	8,589	25,975	2,036	0	1,211,598	1,868,897
30 IUNI 2015	Taavale afi \$	Meafaigaluega ofisa \$	Meafaigaluega falemai \$	Masini/isi meafaigaluega \$	Totoga tumau fale \$	Masini faakomipiuta \$	Afi eletise \$	Fale \$	AOFAIGA \$
TAU FA AVAE									
Paleni ia 1 Iulai 2014	214,000	295,076	2,442,053	125,105	169,644	11,122	88,261	2,235,491	5,580,751
Faaopoopoga		6,810		2,648					9,458
Toesea									
Paleni ia 30 Iuni 2015	214,000	301,886	2,442,053	127,753	169,644	11,122	88,261	2,235,491	5,590,209
FAAPUTU FA AITIITIA									
Paleni ia 1 Iulai 2014	139,079	213,054	1,483,758	83,726	107,311	6,733	88,223	801,158	2,923,042
Faaitiitia	18,944	33,389	310,714	17,721	21,263	1,176	38	111,367	514,612
Toesea									
Paleni ia 30 Iuni 2015	158,023	246,443	1,794,472	101,447	128,574	7,909	88,261	912,525	3,437,654
TAU FA AITIITIA									
30 IUNI 2015	55,977	55,443	647,581	26,306	41,070	3,213	0	1,322,966	2,152,555

FAALAPOTOPOTOGA FAAVAE TAU FATUGAO O SAMOA
FAAMATALAGA FAAOPOOPO I TALA O TUPE
MO LE TAUSAGA FAAIUINA 30 IUNI 2016

	30 IUNI 2016 \$	30 IUNI 2015 \$
13. TUPE MAUA MAI PILI O GASEGASE		
Gasegase aumau i Samoa	135,200	119,090
Gasegase mai fafo	92,195	54,300
	227,395	173,390
14. TOTOGI O LE AUFAGALUEGA		
Totogi	1,542,288	1,584,369
Saofaga i le NPF	92,960	78,448
Tupe faaalu mo le ACC	16,352	18,763
Faamanuiaga a le aufaigaluega	118,448	3,009
	1,770,048	1,684,589
15. TUPE FAAAOGA MO LE KOMITI FAATONU		
Alauni	-	18,975
Taumafataga	641	2,560
Alauni faaletausaga a faatonu	69,675	47,244
Pili resitara (Samoa Institute of Directors)	(5,000)	7,000
Pili mo aoaoga (Samoa Institute of Directors)	400	160
Isi tupe faaalu mo fonotaga	60	1,585
	65,776	77,524
16. TUPE FAAALU I LE OFISA		
Faletalimalo	13,159	26,955
Faasalalauga ma faalauiloa	14,126	31,873
Tupe faaalu i faletupe	2,104	2,325
Faamamaina o lotoifale	44,561	51,895
Taumafataga mo taligamalo	16,354	16,133
Teuina o fanua	362	564
Inisiua	8,045	4,547
Tului mo paleni ovatala o tupe i faletupe	-	34
Tupe faaalu i galuega fa'apalama	83	3,243
Meli	1,829	-
Resitara	701	1,340
Lisi	1,400	-
Galuega faaleleia - Fale	35,906	32,583
Galuega faaleleia - masini/isi meafaigaluega	97,099	189,826
Galuega faaleleia - meafale	246	-
Tupe faaalu i le aoaoina o aufaigaluega	13,710	3,174
Lolomiina o pepa ma pepa ofisa	30,238	19,283
Isi tupe faaalu	9,132	15,322
Laei mo le saogalemu	2,851	9,951
Lisi o taavale afi	10,594	9,529
Aofaiga o Tupe faaalu i le ofisa	302,499	418,576

FAALAPOTOPOTOGA FAAVAE TAU FATUGAO O SAMOA
FAAMATALAGA FAAOPOOPO I TALA O TUPE
MO LE TAUSAGA FAAIUINA 30 IUNI 2016

	30 IUNI 2016 \$	30 IUNI 2015 \$
17. FAAAGAGA MO AITALAFU ONO LE MAUA MAI		
Paleni amata i le amataga o le tausaga	2,740	1,680
toese: aitalafu ono le maua mai ua toe totogi mai	-	-
	<u>2,740</u>	<u>1,680</u>
faaopoopo: faaagaga mo aitalafu ono le maua mai	3,545	1,060
toese: aitalafu tusieseina	-	-
Paleni faaiu i le faaiuga o le tausaga	<u>6,285</u>	<u>2,740</u>
 18. FAAVASEGAINA O PALENI O TUPE MAUA MAI GALUEGA FAI		
 Faasiliga o tupe faaalu i luga o tupe maua	<u>400,176</u>	<u>(2,467,285)</u>
 Vaega e le o ni tupe		
Faaitiitia le aoga o meatotino	488,838	514,612
Foa'i e auala mai meatotino tumau	(22,296)	(29,294)
	<u>466,542</u>	<u>485,318</u>
 Gaoioiga i Tupe Faavae Galue		
Tupe e lei maua mai	98,222	(72,842)
Isi tupe e lei totogi maia	(8,400)	23,116
Oloa mo togafitiga	(512,938)	1,928,157
Aitalafu	20,261	(39,755)
Faaagaga mo aso livi	30,288	3,009
Lafoga e lei totogiina	7,982	(18,486)
	<u>(364,585)</u>	<u>1,823,198</u>
 Vaega faamauina o teugatupe faafaigaluega		
Tului mai tupe teu faavaitaimi	(2,534)	(21,923)
	<u>(2,534)</u>	<u>(21,923)</u>
 Paleni o tupe maua mai galuega fai	<u>499,599</u>	<u>(180,692)</u>

**FAALAPOTOPOTOGA FAABAE TAU FATUGAO O SAMOA
FAAMATALAGA FAAPOPO I TALA O TUPE
MO LE TAUSAGA FAAIUINA 30 IUNI 2016**

19. FESUIA'IGA I FAIGA FA'ABAE FA'ATAUSITUSI

I le tausaga faaletupe 30 Iuni 2016, sa sui e le Faalapotopotoga le faiga faavae faatausitusi e agai i Oka mo togafitiga I taimi ua tua'na'i, o oka mo togafitiga sa fa'amauiina atoa i totonu o tusi i le tau sa faatau mai ai. Ae peitai, ua faamamamluina e le Faalapotopotoga le faiga faavae faatausitusi ina ia mafai ona tuu i totonu o Faamatalaga o Mea Totino ma Aitalafu ia oka mo togafitiga o se oloa i lalo o Isi Mea Totino pe a mae'a ia le tausaga faaletupe i loo le faamauiina ua mae'a ona fa'aluina uma oka i totonu o le Faamatalaga o Tupe Maua ma Tupe Faaalu. Ona o lea ua sui le faiga faavae faatausitusi, e tatau ai ona fa'amauiina le paleni e \$766,907 o Oka mo Togafitiga sa iai i le tausaga faaiiua 30 Iuni 2015 (tausaga ua tuana'i) ma ia mafai ona fa'atino nei suiga ina ia faigofie ona folasia i totonu o tusi o le tausaga lea e savali nei (30 Iuni 2016). E tatau fo'i ona tuu i totonu le paleni e \$2,695,064 mo Oloa mo Togafitiga sa iai i le tausaga 30 Iuni 2014. Ua mae'a foi ona matou fetu'ina tau e \$675,143 sa fa'alu i Fa'amomoli, Tiute fa'apea le Tilavaina o oloa mai lalo o Tupe Fa'alu i le Ofisa e ave i le vaega o Tau o oloa mo togafitiga ua mae'a ona faaogaina.

O nei suiga ua faatino i totonu o lenei tausaga ma faasa'oina ai muamua paleni ua tuana'i o lo'o taua atu i lalo: Tapenaina o le paleni fou mo le aso 30 Iuni 2015 aua Oloa mo Togafitiga (isi mea totino) ae faaititia le paleni o Tau o Oloa mo Togafitiga ua mae'a ona faaogaina i le tau e \$766,907. Tuu i totonu le paleni e \$2,695,064 mo oloa mo togafitiga i lalo o le vaega o Tau o Oloa mo Togafitiga ua faaogaina i le tausaga faaiiua 30 Iuni 2014 faapea ai ma le aofai ina ia siitia ai le paleni mo Faapoopoga o Tupe Faasili. O le aotelega o ia suiga uma ua siitia ai le paleni mo Faapoopoga o Tupe Faasili i le tau aofai e \$766,907.

	Paleni sa iai 2015 \$	Fetuunaiga \$	Fesuia'iga Paleni ua iai 2015 \$
<u>Vaega sa Aafia o le Faamatalaga o Aseta ma Aitalafu</u>			
Oloa mo Togafitiga	-	766,907	766,907
Aofaiga o Isi Meatotino	492,152	766,907	1,259,059
Aofaiga o Isi Aitalafu	199,290	-	199,290
Aofaiga o Meatotino Tumau	2,152,555		2,152,555
ESESEGA O MEA TOTINO MA AITALAFU	2,445,417	766,907	3,212,324
TUPE FAABAE			
Tupe saofaga mai le Malo o Samoa	1,183,885		1,183,885
Faapoopoga o tupe faasili i le faaiuga o le tausaga	1,261,532	766,907	2,028,439
Aofaiga	2,445,417	766,907	3,212,324
<u>Vaega sa Aafia o le Faamatalaga o Tupe Maua ma Tupe Faaalu</u>			
Aofaiga Tupe Maua	5,993,065		5,993,065
Tau o Oka mo Togafitiga ua Fa'aaogaina			
Oloa mo Togafitiga i le amataga o le tausaga	-	2,695,064	2,695,064
Tau mo le faatauina mai o Oka mo Togafitiga	2,151,205		2,151,205
Tau mo Faamomoli ma Tiute	546,715		546,715
Tau mo le Tilavaina ma le Momoliina	128,429		128,429
	2,826,349		5,521,413
Toese: Oloa mo Togafitiga i le faaiuga o le tausaga	-	(766,907)	(766,907)
Tau o Oka mo Togafitiga ua Fa'aaogaina	2,826,349	1,928,157	4,754,506
Tupe Faaalu i le Ofisa	1,093,719	(675,143)	418,576
Aofaiga o Tupe Faaalu	6,532,194	1,928,157	8,460,351
Faasiliga mai tupe maua ma tupe faaalu	(539,128)	(1,928,157)	(2,467,285)
<u>Vaega sa Aafia o le Faamatalaga o Fesuiaiga o Tupe Faavae</u>			
Faapoopoga o tupe faasili i le amataga o le tausaga	1,800,660	2,695,064	4,495,724
Faasiliga mai tupe maua ma tupe faaalu	(539,128)	(1,928,157)	(2,467,285)
Faapoopoga o tupe faasili i le faaiuga o le tausaga	1,261,532	766,907	2,028,439

**FAALAPOTOPOTOGA FAABAE TAU FATUGAO O SAMOA
FAAMATALAGA FAAOPOPO I TALA O TUPE
MO LE TAUSAGA FAAIUINA 30 IUNI 2016**

20. FAALAUULOAINA O MATAUPU TAU LE FONO FAATONU MA LE PULEGA

Fono Fa'atonu

O sui ia o le Fono Faatonu a le Faalapotopotoga Faavae Tau Fatugao mo le tausaga faaletupe:

Dr. Monalisa Punivalu (Taitaifono - faamae'aina 30 Iuni 2016)
Peseta Dr. Desmond Lee Hang (Faatonu - faamae'aina 30 Iuni 2016)
Peseta Eseta Faafe Hope (Faatonu - maluu ia Me 2016)
Rev. Mautofu Fuimaono (Faatonu)
Tuu'u Amaramo Sialaoa (Faatonu)
Namulauulu Dr. Nu'uualofa Potoi (Faatonu - faamae'aina Tesema 2015)
Shorley Mariner (Faatonu - amatalia Aperila 2016)

	30 IUNI 2016 \$	30 IUNI 2015 \$
(i) Tupe Faaalu mo Fono Faatonu		
Alauni	-	18,975
Taumafataga	641	2,560
Alauni faaletausaga a faatonu	69,675	47,244
Pili resitara (Samoa Institute of Directors)	(5,000)	7,000
Pili mo aoaoga (Samoa Institute of Directors)	400	160
Tupe faaalu i fonotaga	60	1,585
	65,776	77,524
(ii) Tupe Faaalu mo Totogi a le Pulega		
O tupe faaalu mo totogi a le pulega mo le tausaga:		
Totogi ma isi fa'amanuiaga a le aufaigaluega	224,551	209,217
	224,551	209,217

21. FAIGA FAABAE E NOATIA AI LISI O FALE

E le o iai se faiga faavae e noatia ai le faaogaina e le Faalapotopotoga o fale i Motoootua.

22. FAIGA FAABAE E NOATIA AI TUPE FAABAE

E lei ni faiga faavae e noatia ai tupe faavae o silafia e faatonu sili i le aso 30 Iuni 2016 (2015: SAT\$0).

23. NOATAGA O AITALAFU

E lei ni noataga o aitalafu o silafia e faatonu sili i le aso 30 Iuni 2016 (2015: SAT\$0).

24. FA'AMAONIA O TALA O TUPE

O nei Tala o Tupe ua faamaonia le tauaoina atu i le Aso 25 Oketopa 2016.